

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Załącznik nr 9 do Regulaminu konkursu nr FEMP.06.05-IP.02-001/24

**STANDARD USŁUG PROJEKTU REALIZOWANEGO W RAMACH
PRIORYTETU 6. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA RYNKU PRACY,
EDUKACJI I WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO DZIAŁANIA 6.5 WSPARCIE NA
RZECZ RÓWNOUPRAWNIENIA ORAZ GODZENIA ŻYCIA ZAWODOWEGO
Z PRYWATNYM**

**typ projektu A: wsparcie dla podmiotów prowadzących instytucjonalne
formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przeznaczone na
dostosowanie istniejących miejsc opieki do potrzeb dzieci
z niepełnosprawnościami lub zagrożonych niepełnosprawnością**

PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. SZKOLENIA/KURSY DLA KADRY ŻŁOBKÓW I KLUBÓW DZIECIĘCYCH	6
3. ZAPEWNIENIE WIELOSPECJALISTYCZNEJ POMOCY/OPIEKI NAD DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ DZIEĆMI ZAGROŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	9
4. WSPARCIE DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI/DZIECI ZAGROŻONYCH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ	10
5. ZAKUP SPECJALISTYCZNYCH MATERIAŁÓW I POMOCY DYDAKTYCZNYCH NIEZBĘDNYCH DO PRACY Z DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ Z DZIEĆMI ZAGROŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ.....	11
6. ZAŁĄCZNIKI.....	12

1. WSTĘP

Zgodnie z Konwencją Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych¹ we wszystkich działaniach dotyczących dzieci z niepełnosprawnościami należy przede wszystkim kierować się najlepszym interesem dziecka.

Od najmłodszych lat dzieci z niepełnosprawnościami powinny mieć możliwość wszechstronnego rozwoju. Instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 powinny zapewnić im opiekę dostosowaną do ich potrzeb.

Wsparcie w ramach konkursu pozwoli Państwu na odpowiednie dostosowanie istniejących miejsc opieki w żłobkach i klubach dziecięcych oraz umożliwi rodzicom/opiekunom prawnym dzieci wejście lub powrót na rynek pracy lub utrzymanie zatrudnienia.

Wsparcie dotyczy wyłącznie dostosowania istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w żłobkach i klubach dziecięcych i może zostać przeznaczone na dostosowanie opieki do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością w zakresie bezpośrednio wynikającym z diagnozy potrzeb i stopnia niedostosowania placówki. Przedstawiona diagnoza może bazować zarówno na doświadczeniach wnioskodawcy i uwidocznionych wcześniej problemach (np. w procesie rekrutacji dzieci) lub potrzebach (np. uzupełnienie kompetencji kadry), jak i najbardziej aktualnych informacji dotyczących potrzeb dzieci (np. które oczekują na miejsce w placówce lub do niej uczęszczają).

Standardy określają minimalne wymagania dotyczące realizacji projektów oraz przykłady wybranych form wsparcia, możliwych do zastosowania w ramach konkursu nr FEMP.06.05-IP.02-001/24.

Realizacja działań musi być zgodna z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3² oraz z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy.

Określone w przepisach prawa standardy³ opieki nad dziećmi dotyczą pracy z dziećmi, ich bezpieczeństwa, organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa, monitoringu i ewaluacji, współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami.

W Standardach wskazano konieczność dostosowania przez instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, świadczonych usług do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze szczególnymi potrzebami.

Standardy dotyczące organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym obejmują m.in.:

- zapewnienie warunków sprzyjających stymulowaniu rozwoju dziecka;

¹ Tekst Konwencji opublikowany został w Dz.U. z dnia 25 października 2012 r., poz. 1169.

² Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 204).

³ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121).

- metody pracy z dzieckiem uwzględniające indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka;
- organizację pracy odpowiednio personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym w sposób umożliwiający wypełnianie przez te osoby obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami;
- wspieranie adekwatnie do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci objętych opieką, rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę, w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.

Standardy dotyczące współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami obejmują:

- udzielanie wszelkich informacji o przebiegu opieki;
- przeprowadzanie na bieżąco i regularnie konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.

Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 są realizowane w formie przyjmowanego przez odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta lub inny podmiot, o którym mowa w art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, w którym wyznacza się sposób realizacji tych standardów, z jednoczesnym uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dzieci i zachowaniem elastyczności pozwalającej osobom sprawującym opiekę na takie sprawowanie opieki nad dziećmi, które uwzględni ich liczebność, wiek, niepełnosprawność, wymagania szczególnej opieki, uwarunkowania społeczne i kulturowe oraz rozwój psychomotoryczny.

Działania zaplanowane w projekcie muszą być zgodne z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym opracowanym dla żłobka lub klubu dziecięcego, w zakresie dotyczącym potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością.

Wsparcie musi być realizowane zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027⁴.

W trakcie realizacji projektu stosują Państwo Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji.⁵

⁴ Załącznik nr 2 do Wytucznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 - Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027.

⁵ Podręcznik wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji - <https://www.fundusze.malopolska.pl/promocja>.

Przy planowaniu szczegółów realizacji wsparcia rekomendujemy wykorzystanie Standardów jakości opieki dla dzieci do lat 3 w żłobkach w obszarze niepełnosprawności i specjalnych potrzeb dzieci, opracowanych przez Instytut Małego Dziecka im. Astrid Lindgren.⁶

⁶ [Standardy w żłobkach - Aktualności | Sprawy społeczne i zdrowie | Poznan.pl \(www.poznan.pl\)](#)

2. SZKOLENIA/KURSY DLA KADRY ŻŁOBKÓW I KLUBÓW DZIECIĘCYCH

1. Personel⁷ uczestniczy w specjalistycznych szkoleniach/kursach/warsztatach lub innych działaniach edukacyjnych (np. doradztwie) dotyczących opieki/pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami lub z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością.
2. Szkolenia/kursy/warsztaty oraz inne działania edukacyjne dla personelu muszą być zgodne ze zdiagnozowanymi rzeczywistymi potrzebami dziecka/dzieci z niepełnosprawnościami lub dzieci zagrożonych niepełnosprawnością. Mogą one wynikać ze zdiagnozowanych wcześniej problemów w zakresie niedostosowania placówki w zakresie kompetencji kadry.
3. Celem takich działań jest podniesienie wiedzy i kompetencji personelu w zakresie sprawowania opieki, prowadzenia zajęć edukacyjnych dotyczących m.in. rozwoju kompetencji poznawczych i sensorycznych, umiejętności motorycznych oraz umiejętności w kształtowaniu prawidłowej mowy u dzieci.
4. Zakres szkoleń/kursów/warsztatów powinien obejmować zagadnienia dotyczące opieki oraz/lub prowadzenia zajęć z dziećmi z niepełnosprawnościami lub dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością, np.:
 - a) sposoby pracy opiekuńczo-higienicznej;
 - b) pozycjonowanie dziecka;
 - c) sposoby komunikacji z dzieckiem;
 - d) aranżowanie przestrzeni do codziennych aktywności dziecka;
 - e) stymulowanie rozwoju dziecka;
 - f) sposoby monitorowania rozwoju dziecka;
 - g) współpraca z rodzicami.⁸
5. Szkolenia/kursy/warsztaty mogą być realizowane w formie indywidualnej (dla wskazanego pracownika) lub w formie grupowej (dla kilku pracowników placówki). W projektach w Działaniu 6.5 A nie są kwalifikowalne szkolenia w formie e-learningu. Dopuszczalne są usługi realizowane zdalnie, ale wyłącznie w czasie rzeczywistym czyli usługi odbywające się z wykorzystaniem połączeń on-line w taki sposób, że prowadzący prowadzi usługę w czasie rzeczywistym. W ramach dokształcania możliwy jest udział w studiach podyplomowych, zakończonych w okresie realizacji projektu.

⁷ Przez personel rozumiemy w szczególności opiekunki zaangażowane w opiekę nad dziećmi z niepełnosprawnościami i dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością, prowadzące zajęcia opiekuńczo wychowawcze i edukacyjne. W uzasadnionych przypadkach wynikających z konkretnej potrzeby danej niepełnosprawności dziecka (np. specyficzna alergia pokarmowa), szkoleniem może zostać objęty personel nie sprawujący bezpośredniej opieki nad dziećmi np. osoba przygotowująca posiłki w żłobku lub klubie dziecięcym.

⁸ Opracowano na podstawie Standardów jakości opieki dla dzieci do lat 3 w żłobkach (Instytut Małego Dziecka im. Astrid Lindgren, Poznań, 2019 r.).

Efektem koniecznym szkolenia/kursu/warsztatu musi być nabycie kwalifikacji lub kompetencji – uzyskanie zaświadczenia/certyfikatu.

6. Szkolenia/kursy/warsztaty powinny być realizowane przez doświadczonych i wykwalifikowanych specjalistów (np. psycholog, terapeuta SI) z odpowiednim przygotowaniem i uprawnieniami (ukończone studia wyższe) oraz z minimum rocznym doświadczeniem w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami lub z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością.
7. Szkolenia/kursy/warsztaty powinny być realizowane w sposób zapewniający odpowiednią jakość wsparcia. Rekomendujemy wybór instytucji szkoleniowej lub doradczej posiadającej znak jakości MSUES⁹, ISO lub inny równoważny znak jakości. W sytuacji, gdy realizatorem będzie podmiot nieposiadający znaku jakości MSUES, ISO lub równoważnego znaku jakości, usługi w ramach projektu muszą spełniać wymagania określone w załączniku nr 1 do Standardu.
8. Personel w ramach specjalistycznego szkolenia/kursu/warsztatów otrzymuje program dostosowany do zdiagnozowanych problemów związanych z niepełnosprawnością dziecka/dzieci w żłobku lub klubie dziecięcym, ze wskazaną tematyką i harmonogramem oraz liczbą godzin. W ramach szkolenia uczestnik powinien otrzymać materiały szkoleniowe lub edukacyjne.
9. Koszty szkolenia/kursu/warsztatów mogą obejmować: wynagrodzenie trenera, koszt certyfikatu, egzaminu zewnętrznego, materiałów szkoleniowych, usługi cateringowej (w zależności od liczby godzin szkolenia), wynajmu sali, koszty ubezpieczenia oraz delegacji. Szkolenia mogą być także przeprowadzane w miejscu prowadzenia działalności żłobka lub klubu dziecięcego.
10. Osoba skierowana do odbycia szkolenia/kursu/warsztatów jest zobowiązana m.in. do:
 - a) uczestnictwa w szkoleniu,
 - b) systematycznego realizowania programu i przestrzegania regulaminu obowiązującego podczas szkolenia,
 - c) ukończenia szkolenia i przystąpienia do egzaminu końcowego w przewidzianym terminie (jeśli dotyczy),
 - d) każdorazowego usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach,
 - e) uzyskania frekwencji min. 80% całkowitego czasu trwania szkolenia – w celu potwierdzenia spełnienia tego wymogu konieczne jest przedstawienie zaświadczenia. Nieobecność na szkoleniu może być usprawiedliwiona w określonych przypadkach np. choroba, wyjątkowa sytuacja losowa.
11. Realizując szkolenia/kursy/warsztaty będą Państwo zobowiązani do zapewnienia należytego dokumentowania ich przebiegu oraz efektów z wykorzystaniem np. harmonogramu zajęć, listy obecności, dziennika zajęć, dokumentacji

⁹ MSUES – Małopolskie Standardy Usług Edukacyjno-Szkoleniowe.

egzaminacyjnej (np. wyniki testów), certyfikatów (zawierających tematykę i wymiar czasowy szkolenia), ankiet oceniających jakość i przydatność szkolenia.

3. ZAPEWNIENIE WIELOSPECJALISTYCZNEJ POMOCY/OPIEKI NAD DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ DZIEĆMI ZAGROŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

1. W ramach form wspomaganie rozwoju dzieci z niepełnosprawnościami lub dzieci zagrożonych niepełnosprawnością możliwa jest realizacja specjalistycznych zajęć wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb dzieci (np. zajęcia z logopedą, zajęcia z psychologiem lub pedagogiem, terapia SI, dogoterapia, sensoplastyka, itp.).
2. Udział w poszczególnych zajęciach powinien wynikać z orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenia lekarza o konieczności objęcia dziecka specjalistyczną opieką, opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
3. W ramach projektu nie jest możliwe prowadzenie zajęć specjalistycznych, które stanowią usługę zdrowotną.¹⁰
4. Zajęcia muszą być prowadzone przez specjalistów posiadających odpowiednie kwalifikacje (wykształcenie kierunkowe, ukończone kursy/szkolenia specjalistyczne do pracy oraz rekomenduje się minimum roczne doświadczenie zawodowe w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami oraz z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością, potwierdzone odpowiednim dyplomem, certyfikatem oraz dokumentem potwierdzającym doświadczenie w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami/dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością).
5. Opiekunowie powinni konsultować sposoby pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami lub z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością, ze specjalistami o kwalifikacjach odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności lub do specjalnych potrzeb dziecka. Konsultacje umożliwiają wypracowanie oraz monitorowanie indywidualnych procedur pracy z dziećmi.
6. Realizacja zajęć specjalistycznych oraz prowadzone konsultacje ze specjalistami są dokumentowane (np. w dziennikach zajęć, indywidualnych kartach pracy lub innych dokumentach prowadzonych przez specjalistów).

¹⁰ Usługa zdrowotna -każde świadczenie opieki zdrowotnej, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

4. WSPARCIE DLA RODZICÓW/OPIEKUNÓW DZIECI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI /DZIECI ZAGROŻONYCH NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

1. W projekcie obowiązkowo prowadzone jest wsparcie dla rodziców/opiekunów prawnych dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością, polegające na udzieleniu specjalistycznej pomocy psychologicznej lub terapeutycznej lub poprzez działania edukacyjne/instruktaż/konsultacje w zakresie odpowiedniego postępowania z dzieckiem, opieki nad nim, rozumienia dziecka i jego zachowania.
2. Zatrudnieni specjaliści obowiązkowo udzielają pomocy psychologicznej lub terapeutycznej jako uzupełnienie wsparcia wielospecjalistycznej pomocy/opieki nad dziećmi oraz dokumentują jej przebieg (np. karta konsultacji podpisana przez rodzica i specjalistę).
3. Przeszkoleni opiekunowie prowadzą systematyczne doradztwo, działania edukacyjne, instruktaż lub konsultacje w zakresie odpowiedniego postępowania rodzica z dzieckiem jako uzupełnienie wsparcia wielospecjalistycznej pomocy/opieki nad dziećmi oraz dokumentują ich przebieg (np. karta konsultacji podpisana przez rodzica i opiekuna). Liczba spotkań powinna wynikać z indywidualnych potrzeb rodzica/opiekuna prawnego dziecka.

5. ZAKUP SPECJALISTYCZNYCH MATERIAŁÓW I POMOCY DYDAKTYCZNYCH NIEZBĘDNYCH DO PRACY Z DZIEĆMI Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ Z DZIEĆMI ZAGROŻONYMI NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

1. Zakup specjalistycznych materiałów i pomocy dydaktycznych niezbędnych do pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami oraz z dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością, powinien wynikać z diagnozy potrzeb i jest możliwy wyłącznie w powiązaniu z innymi formami wsparcia.
2. Wnętrze placówki musi być dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością. Po konsultacjach z odpowiednimi specjalistami opiekunowie powinni zaaranżować miejsca codziennych aktywności dzieci związanych z odpoczynkiem, spożywaniem posiłków, czynnościami opiekuńczo-higienicznymi, zabawą.
3. Zajęcia specjalistyczne powinny być prowadzone w osobnym pomieszczeniu lub specjalnie wydzielonej części pomieszczenia, wyposażonego w specjalistyczny sprzęt i pomoce dydaktyczne.
4. Sprzęt oraz materiały i pomoce dydaktyczne muszą posiadać odpowiednie certyfikaty/atesty dopuszczające do pracy z dziećmi w placówkach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
5. W ramach projektu Wnioskodawca może przykładowo zakupić materiały i pomoce dydaktyczne związane ze zdiagnozowanymi potrzebami dziecka z niepełnosprawnością lub zagrożonego niepełnosprawnością np. pomoce logopedyczne (dziecko z wadą wymowy), pętlę indukcyjną (dziecko niedosłyszące), ścianki wspinaczkowe, zabawki, drabinki, tunele sensoryczne, suche baseny, sprzęt do terapii światłem, programy multimedialne do terapii integracji sensorycznej (dziecko wymagające terapii SI), pomoce terapeutyczne dedykowane dzieciom z zaburzeniami widzenia, dzieciom z niepełnosprawnością intelektualną itd.
6. W ramach projektu możliwe jest utworzenie sali do prowadzenia zajęć z dziećmi z niepełnosprawnościami/dziećmi zagrożonymi niepełnosprawnością (np. sala doświadczeń świata) lub dostosowanie placu zabaw do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub zagrożonych niepełnosprawnością

6. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 do Standardu usług – wymagania dotyczące jakości usług szkoleniowo-doradczych oferowanych w ramach projektu.

Załącznik nr 2 do Standardu usług – przykłady wyposażenia sal do terapii dziecka z niepełnosprawnością, dziecka zagrożonego niepełnosprawnością.

Załącznik nr 1 do Standardu usług – wymagania dotyczące jakości usług szkoleniowo-doradczych oferowanych w ramach projektu

1) USŁUGI DORADCZE DLA KADRY:

W sytuacji, gdy realizatorem wsparcia będzie podmiot nieposiadający znaku jakości np. MSUES, ISO, usługi doradcze w ramach projektów muszą spełniać poniższe minimalne wymagania jakościowe:

- 1) Cele i zakres tematyczny doradztwa dostosowany jest do potrzeb uczestników. Realizacja wszystkich usług poprzedzona jest diagnozą potrzeb uczestnika projektu/kandydata, której wyniki są opisane np. w karcie doradczej, w kontrakcie, w korespondencji, w notatce czy też umowie, które zawierają co najmniej: zakres tematyczny doradztwa, podział godzin na szkolenie indywidualne i grupowe, daty i miejsce realizacji poszczególnych usług, łączną liczbę godzin wsparcia doradczego przysługującego uczestnikowi projektu w ramach danego Projektu. Wykonawca uzgadnia z uczestnikiem projektu cele usługi. Cele te powinny być zrozumiałe i jasne dla uczestnika projektu oraz pozwalać na ocenę czy zostały osiągnięte w określonych ramach czasowych. Beneficjent posiada dokumentację w tym zakresie (np. korespondencję, pisemną umowę, notatkę, kwestionariusz, kontrakt).
- 2) Wykonawca kontaktuje się z uczestnikami projektu przed rozpoczęciem usług grupowych w celu określenia ich oczekiwań oraz ustalenia adekwatności zakresu usługi do ich potrzeb (np. e-mail, ankieta, notatka z rozmowy). Programy i metody są oparte na aktualnej, rzetelnej wiedzy oraz realizowane w adekwatnej do celów formie. Wykonawca określa i przedstawia uczestnikowi projektu metody pracy, adekwatne do określonych celów i zakładanych rezultatów usługi, zgodnie z najlepszą i aktualną wiedzą oraz praktyką.
- 3) Metody pracy powinny być dostosowane do poziomu kompetencji i samodzielności osób. Informacje te są dokumentowane (np. korespondencja, pisemna umowa, notatka, kwestionariusz, kontrakt, karta usługi). Wykonawca posiada doświadczenie zawodowe lub wykształcenie odpowiednie do zakresu tematycznego prowadzonych usług. Wykonawca organizuje usługi w warunkach zapewniających komfort uczestników i higienę pracy umysłowej. Miejsce świadczenia usługi jest dostosowane do jej charakteru, nie wpływa negatywnie na realizację celów usługi i pozwala wtedy, gdy jest to potrzebne, na zachowanie poufności rozmowy „w cztery oczy”. W przypadku usługi grupowej pomieszczenia, w których organizowana jest usługa spełnia poniższe warunki:
 - powierzchnia odpowiednia do liczebności grupy,
 - dostęp do światła dziennego i oświetlenia sztucznego,
 - komfortowa temperatura powietrza,

- brak zakłócającego pracę hałasu z zewnątrz,
 - utrzymanie w czystości,
 - dostęp do zaplecza sanitarnego,
 - meblowanie (krzesła, ew. stoły) umożliwiające aranżację przestrzeni odpowiednio do specyfiki usługi.
- 4) Beneficjent stosuje procedurę reklamacji dotyczącą sytuacji, w których usługa nie spełniła oczekiwań uczestników doradztwa. Procedura ta jest podana do wiadomości uczestników szkolenia i opisuje sposoby rozpatrywania uwag oraz sposoby działania. Beneficjent prowadzi dokumentację realizowanych usług, rejestrując co najmniej: uczestników usługi, zaświadczenia, o ile są wydawane, plan/program, o ile był sporządzony.
 - 5) Wykonawca oferuje usługi w zgodzie z obowiązującymi normami prawnymi i wymogami narzucanymi przez zewnętrzne regulacje. W tych obszarach, w których jest to wymagane, Wykonawca posiada aktualne akredytacje, licencje lub certyfikaty.
 - 6) Beneficjent musi posiadać dokumentację potwierdzającą spełnienie powyższych warunków.

2. USŁUGI SZKOLENIOWE DLA KADRY:

W sytuacji gdy realizatorem szkolenia będzie podmiot wpisany do Rejestru Instytucji Szkoleniowych (RIS) (zgodnie z RIS zamieszczonym na stronie <https://stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>), nieposiadający znaku jakości np. MSUES, ISO, usługi szkoleniowe w ramach projektów muszą spełniać poniższe minimalne wymagania jakościowe:

- 1) **Szkolenie dopasowane do poziomu uczestników** – obowiązkowe jest zbadanie wyjściowego poziomu kompetencji rozwijanych w trakcie szkolenia i dostosowanie do nich programu szkoleniowego oraz wykorzystywanych metod;
- 2) **Programy szkoleniowe lub cele szkolenia powinny zawierać opis rezultatów uczenia** w taki sposób, by dostarczać uczestnikom odpowiedzi na pytanie: „Co będzie wiedział, rozumiał i/lub potrafił robić uczestnik, który ukończy to szkolenie?” (tj. w języku efektów uczenia się).
- 3) **Materiały szkoleniowe** muszą zawierać podsumowanie treści szkolenia i odwołania do źródeł wiedzy, na której zostało ono oparte, z poszanowaniem praw autorskich.
- 4) Podczas szkolenia wykorzystywane muszą być różnorodne, angażujące uczestników metody kształcenia oraz środki i materiały dydaktyczne, dostosowane do specyfiki i sytuacji osób uczących się. Metody te są adekwatne do deklarowanych rezultatów, treści szkolenia oraz specyfiki grupy (w tym jej wieku, wykształcenia i umiejętności).

- 5) Dokumentacja szkoleniowa musi obejmować:
- raporty podsumowujące ocenę efektów uczenia się;
 - program szkolenia (z uwzględnieniem tematów zajęć, harmonogram wraz z wymiarem czasowym, metody szkoleniowe);
 - materiały szkoleniowe;
 - listy obecności.
- 6) Trenerzy prowadzący szkolenie muszą posiadać łącznie:
- wykształcenie wyższe/zawodowe lub inne certyfikaty/zaświadczenia umożliwiające przeprowadzenie danego szkolenia; doświadczenie umożliwiające przeprowadzenie danego szkolenia, przy czym minimalne doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie nie jest krótsze niż 1 rok;
 - kompetencje społeczne i metodyczne związane z kształceniem osób dorosłych (rozumiane jako ukończony min. 60 godzinny kurs dydaktyczny lub przygotowujący do kształcenia dorosłych lub wykazanie doświadczenia w kształceniu dorosłych – min. 200 godzin).
- 7) Szkolenie odbywa się w warunkach zapewniających komfort uczenia się, sale szkoleniowe spełniają warunki BHP oraz odpowiadają potrzebom grupy docelowej, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeśli uczestniczą w szkoleniu.
- 8) Harmonogram czasowy szkolenia spełnia następujące wymagania:
- czas trwania jednego modułu/zjazdu nie przekracza 5 następujących po sobie dni;
 - czas trwania zajęć łącznie z przerwami nie przekracza 8 godzin zegarowych w ciągu jednego dnia;
 - w trakcie zajęć zaplanowane są regularne przerwy w ilości niemniejszej niż 15 minut na 2 godziny zegarowe;
 - w trakcie zajęć trwających dłużej niż 6 godzin zegarowych zaplanowana jest jedna przerwa trwająca min. 45 minut.

Dopuszczalna jest realizacja szkolenia niespełniającego części ww. warunków dotyczących harmonogramu czasowego szkolenia, o ile jest to uzasadnione specyficzną formą pracy wynikającą z przyjętych celów i metod kształcenia.

- 9) Instytucja szkoleniowa zawiera pisemną umowę na realizację szkolenia, uwzględniającą min. informację o możliwości reklamacji dotyczącej sytuacji, w których szkolenie nie spełniło oczekiwań odbiorców. Informacja ta przekazywana jest również uczestnikom szkolenia.

- 10) Program nauczania jest zgodny z obowiązującymi podstawami programowymi oraz standardami kształcenia określonymi przez właściwych ministrów (jeśli dotyczy).
- 11) W przypadku szkoleń, w których jest to wymagane, instytucja szkoleniowa posiada aktualne akredytacje, licencje lub certyfikaty.
- 12) Beneficjent musi posiadać dokumentację potwierdzającą spełnienie powyższych warunków.

Przewodnik po Małopolskich Standardach Usług Edukacyjno-Szkoleniowych zawiera przykładowe dobre praktyki oraz wskazówki dotyczące jakości szkoleń.

Wersja elektroniczna przewodnika do pobrania na stronie:

<https://pociagdokariery.pl/oferta/znak-jakosci-msues>.

Załącznik nr 2 do Standardu usług:

Przykłady wyposażenia sal do terapii dziecka z niepełnosprawnością, dziecka zagrożonego niepełnosprawnością

Sale do terapii powinny być odpowiednio przystosowane i wyposażone w odpowiedni sprzęt oraz pomoce.

W tym celu dopuszczalny jest zakup wyposażenia/doposażenia typu:

- sprzęt naziemny np. ścianki wspinaczkowe, drabinki, tunele sensoryczne, kołyski, itp.,
- sprzęt podwieszany np. platformy np. huśtawki, hamaki, trampoliny, itp.,
- sprzęt do rozwoju motoryki np. ścieżki sensoryczne, zabawki do ćwiczenia równowagi, suche baseny, materace, zabawki sensoryczne, sprzęt do gimnastyki, itp.,
- sprzęt typu „podwiesie”,
- produkty obciążeniowe np. kamizelki, kołdry, itp.,
- sprzęt do terapii światłem np. projektory, panele świetlne, kurtyny świetlne, kolumny świetlne, kolumny wodne, urządzenia do przedstawienia dźwięku w sposób praktyczny, tory i kabiny świetlno-dźwiękowe, tablice sensoryczne, kabiny lustrzane, świecące zabawki, zabawki sensoryczne (klepsydry, piłeczki, klocki),
- programy multimedialne do terapii integracji sensorycznej (SI), w tym zakup sprzętu elektronicznego do obsługi tych programów,
- programy do komunikacji alternatywnej i wspomagającej, w tym zakup sprzętu elektronicznego do obsługi tych programów.